

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL

- 7347** *Reial decret 300/2019, de 26 d'abril, pel qual es crea l'especialitat de timple en els ensenyaments professionals de música i s'estableixen els aspectes bàsics del currículum d'aquesta especialitat, i es modifica el Reial decret 1577/2006, de 22 de desembre, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels ensenyaments professionals de música regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.*

La disposició addicional primera del Reial decret 1577/2006, de 22 de desembre, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels ensenyaments professionals de música regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, preveu que la relació d'especialitats instrumentals o vocals que estableix aquesta norma es pot ampliar amb d'altres que, per la seva arrel tradicional o grau d'interès etnogràfic i complexitat del seu repertori, o pel seu valor històric en la cultura musical europea i grau d'implantació en l'àmbit territorial corresponent, així com a causa de les noves demandes d'una societat plural, requereixin el tractament d'especialitat.

D'altra banda, l'apartat 2 de la disposició esmentada detalla que la creació de noves especialitats l'adopta el Govern, a instàncies de les comunitats autònomes o bé per iniciativa pròpia, un cop escoltades aquestes. L'establiment del currículum de les possibles noves especialitats es regeix pel que estableixen els articles 6 i 6 bis de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

La Llei orgànica esmentada dedica el capítol VI del títol I als ensenyaments artístics, que tenen com a finalitat proporcionar a l'alumnat una formació artística de qualitat i garantir la qualificació dels futurs professionals, entre d'altres, de la música. L'article 6 bis.3 especifica que, per als ensenyaments artístics professionals, el Govern ha de fixar els objectius, les competències, els continguts i els criteris d'avaluació del currículum bàsic, que requereixen el 55 per 100 dels horaris escolars per a les comunitats autònomes que tinguin llengua cooficial i el 65 per 100 per a les que no en tinguin.

Davant la iniciativa de l'administració educativa de la Comunitat Autònoma de Canàries, aquest Reial decret amplia la relació d'especialitats instrumentals dels ensenyaments professionals de música amb la inclusió de l'especialitat de timple.

La necessitat de la creació de l'especialitat de timple queda patent per la presència d'aquest instrument com el més representatiu de la música autòctona de la comunitat canària, així com per la projecció que ha assolit en els últims temps dins del panorama musical illenc. La seva inclusió en les agrupacions musicals, tant de tipus tradicional com en estils de la música actual, la presència de solistes de l'instrument i agrupacions de timple sol, així com les incursions en l'elaboració de diferents mètodes d'ensenyament, evidencien la necessitat d'un reconeixement normatiu que inclogui aquest instrument en el marc de l'ensenyament reglat.

Per tant, amb la creació de l'especialitat de timple s'emprèn la generació d'un espai d'àmbit docent i de recerca que permeti la conservació i la difusió d'aquest instrument i els seus repertoris, així com consolidar nous camins estètics per a aquest. Es reconeix d'aquesta manera el timple com un element d'identitat de la música canària i es permet la seva projecció social i professional, tant dins de l'entorn de l'estètica tradicional com en el dels nous llenguatges sonors.

De conformitat amb tot el que s'ha exposat, aquest Reial decret, mitjançant el qual s'amplia la relació d'especialitats instrumentals dels ensenyaments professionals de música amb la inclusió del timple, estableix així mateix els aspectes bàsics del currículum de la nova especialitat.

S'ha recorregut a una norma reglamentària per establir bases estatals de conformitat amb el Tribunal Constitucional, que admet que «excepcionalment» les bases es puguin establir mitjançant normes reglamentàries en determinats supòsits, com succeeix en aquest cas, quan «és un complement indispensable per assegurar el mínim comú denominador establert a les normes legals bàsiques» (així, entre d'altres, a les STC 25/1983, 32/1983, 48/1988, 76/1983, 77/1985, 158/1986, 69/1988, 80/1988, 182/1988, 227/1988 i 86/1989, 141/1993, 132/1992 i 179/1992).

D'altra banda, és procedent modificar l'article 14 del Reial decret 1577/2006, de 22 de desembre, per adaptar-lo a les noves previsions que estableix la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa. Així, d'una banda, el títol que s'obté a l'acabament dels ensenyaments professionals de música passa a denominar-se de tècnic en aquests ensenyaments i, d'altra banda, els alumnes que estiguin en possessió del títol de tècnic dels ensenyaments professionals de música poden obtenir el títol de batxiller si cursen i superen les matèries generals del bloc d'assignatures troncales de la modalitat de batxillerat que l'alumne triï.

Cal mencionar que aquest Reial decret s'ajusta als principis de bona regulació que conté la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, atès que es persegueix l'interès general en enriquir el sistema educatiu, contribuir a la protecció del patrimoni cultural espanyol i reforçar la cooperació entre les administracions educatives; com que no hi ha cap alternativa reguladora menys restrictiva de drets, és coherent amb l'ordenament jurídic i permet una gestió més eficient dels recursos públics. Així mateix, durant el procediment d'elaboració de la norma s'ha permès la participació activa dels destinataris potencials a través del tràmit d'audiència i informació pública, i queden justificats els objectius que la llei persegueix.

En el procés d'elaboració d'aquest Reial decret s'han consultat el Consell Escolar de l'Estat, les comunitats autònomes al si de la Conferència Sectorial d'Educació, i la Comissió Permanent del Consell Superior d'Ensenyaments Artístics, i ha emès un informe el Ministeri de Política Territorial i Funció Pública.

En virtut d'això, a proposta de la ministra d'Educació i Formació Professional, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 26 d'abril de 2019,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

1. Aquest Reial decret té per objecte ampliar les especialitats a què es refereix l'article 4 del Reial decret 1577/2006, de 22 de desembre, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels ensenyaments professionals de música regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, amb la creació de l'especialitat de tiple en els ensenyaments professionals de música.

2. Així mateix, de conformitat amb el que estableix l'article 5, apartats 1 i 2, del Reial decret 1577/2006, de 22 de desembre, aquest Reial decret estableix els aspectes bàsics del currículum que constitueixen els ensenyaments mínims i els horaris escolars mínims dels ensenyaments professionals de música de la nova especialitat.

Article 2. *Assignatures que constitueixen el currículum.*

1. Els ensenyaments professionals de música en l'especialitat de tiple s'organitzen en les assignatures següents:

- a) Assignatures comunes a totes les especialitats:
 1. Instrument o veu.
 2. Llenguatge musical.
 3. Harmonia.

b) Assignatures pròpies de l'especialitat:

1. Conjunt.
2. Cor.

2. Les administracions educatives poden incorporar altres assignatures quan desenvolupin el currículum dels ensenyaments professionals d'aquesta especialitat.

3. Les administracions educatives han de determinar els cursos en què s'han d'incloure les assignatures que estableixen els apartats anteriors.

Article 3. *Ensenyaments mínims.*

1. Els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació que constitueixen els ensenyaments mínims corresponents a l'assignatura comuna d'instrument o veu dels ensenyaments professionals són els que inclou l'annex I.

2. Els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació que constitueixen els ensenyaments mínims corresponents a la resta d'assignatures comunes i pròpies de l'especialitat de tiple en els ensenyaments professionals de música són els que inclou per a cada una d'aquestes l'annex I del Reial decret 1577/2006, de 22 de desembre.

Article 4. *Temps lectius mínims.*

L'horari escolar que correspon en tot cas als continguts bàsics dels ensenyaments mínims, de conformitat amb el que disposa l'article 6 bis.3 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, és el que estableix l'annex II d'aquest Reial decret.

Article 5. *Titulació.*

Els alumnes i les alumnes que hagin superat els ensenyaments professionals de música en l'especialitat de tiple obtenen el títol de tècnic dels ensenyaments professionals de música en aquesta especialitat.

Disposició addicional primera. *Aplicació del Reial decret 1577/2006, de 22 de desembre.*

Els ensenyaments professionals de música de l'especialitat de tiple es regeixen pel que estableix aquest Reial decret, així com pel que disposa el Reial decret 1577/2006, de 22 de desembre.

Disposició addicional segona. *No increment de la despesa de personal.*

De l'aprovació d'aquest Reial decret no es pot derivar, en cap cas, un increment de la despesa de personal.

Disposició final primera. *Modificació del Reial decret 1577/2006, de 22 de desembre, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels ensenyaments professionals de música regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.*

L'article 14 del Reial decret 1577/2006, de 22 de desembre, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels ensenyaments professionals de música regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, queda redactat en els termes següents:

«Article 14. *Titulació.*

1. Els alumnes i les alumnes que hagin superat els ensenyaments professionals de música obtenen el títol de tècnic dels ensenyaments professionals de música en l'especialitat corresponent.

2. Els alumnes i les alumnes que estiguin en possessió del títol de tècnic dels ensenyaments professionals de música poden obtenir el títol de batxiller cursant i

superant les matèries generals del bloc d'assignatures troncal de la modalitat de batxillerat que l'alumne triï».

Disposició final segona. *Títol competencial i caràcter bàsic.*

Aquest Reial decret té caràcter de norma bàsica i es dicta a l'empara de l'article 149.1.30a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desplegament de l'article 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria.

Disposició final tercera. *Habilitació.*

Es faculta la persona titular del Ministeri d'Educació i Formació Professional per dictar, en l'àmbit de les seves competències, totes les disposicions que requereixi l'aplicació del que disposa aquest Reial decret.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 26 d'abril de 2019.

FELIPE R.

La ministra d'Educació i Formació Professional,
MARÍA ISABEL CELAÁ DIÉGUEZ

ANNEX I

Aspectes bàsics del currículum que constitueixen els ensenyaments mínims corresponents a l'assignatura comuna d'instrument o veu dels ensenyaments professionals de música de l'especialitat de timple

Introducció.

L'assignatura de timple s'orienta al domini tècnic i estètic progressiu de l'instrument tant en el seu paper d'instrument solista com acompanyant.

En relació amb la tècnica, l'alumnat adquireix el perfeccionament de tota la gamma d'articulacions i modes d'atac; estudia a més l'acord en el timple i la utilització dels efectes característics d'aquest instrument, així com les habilitats d'improvissació com a forma de desenvolupament del pensament creatiu, en cerca de l'estil propi i amb la utilització de les audicions comparades de diferents intèrprets actuals i antics per analitzar, de manera crítica, les característiques de les seves versions personals.

En l'àmbit del domini sonor i expressiu de l'instrument, adquireix l'equilibri dels nivells i les qualitats de so resultants, amb incidència en la projecció del so, estudia a més la digitació i la seva problemàtica en un instrument d'afinació recurrent així com la polifonia i la conducció de les diferents veus.

En relació amb el repertori, adquireix de manera gradual el coneixement dels diversos estils i formes tradicionals de la música canària i altres tendències relacionades amb aquesta a través de les diferents escoles interpretatives en les seves èpoques i estils diferents. Així mateix, l'alumnat estudia els instruments afins al timple i s'inicia en la interpretació de música contemporània i en el coneixement de les seves grafies i efectes.

Objectius.

Els ensenyaments corresponents a l'assignatura d'instrument o veu dels ensenyaments professionals de timple tenen com a objectiu el desenvolupament en els alumnes de les capacitats següents:

- a) Dominar en el seu conjunt la tècnica i les possibilitats sonores i expressives del timple.
- b) Assolir i demostrar la sensibilitat auditiva necessària per perfeccionar gradualment la qualitat del so i la seva afinació.
- c) Aconseguir l'autonomia necessària en la utilització dels coneixements musicals per solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: digitació, articulació, fraseig, tempo, agògica, etc.
- d) Conèixer el repertori per a timple a través de la interpretació d'obres de diferents compositors, estils, llenguatges i tècniques d'importància musical i dificultat adequada.
- e) Comprendre les diverses convencions interpretatives vigents tant per als diversos estils tradicionals com per als diferents períodes de la història de la música instrumental.
- f) Conèixer i estudiar la música tradicional, la seva evolució i estil per poder-la apreciar i valorar com a part del patrimoni cultural.
- g) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria musical.
- h) Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista en l'instrument.
- i) Aplicar amb una autonomia progressivament més gran els coneixements per a la improvisació amb l'instrument com a forma de desenvolupament del pensament creatiu.

Continguts.

La postura de l'intèrpret. La coordinació entre les dues mans. Perfeccionament de tota la gamma d'articulacions i modes d'atac. El batut en el timple. Utilització dels efectes característics de l'instrument. L'afinació de l'instrument. L'equilibri dels nivells i les qualitats de so resultants. Projecció del so. Tècniques i hàbits d'estudi. La digitació i la seva problemàtica en un instrument d'afinació recurrent. La polifonia i la conducció de les

diferents veus. Rítmica, mètrica i agògica: les seves indicacions i la realització adequada. El repertori per a timble de diferents èpoques i estils. Iniciació a la interpretació de música contemporània i al coneixement de les seves grafies i efectes. Els instruments afins al timble. Pràctica de transcripció i adaptació al timble de repertori provinent d'altres instruments. El fraseig i la seva adequació als diferents estils. Aplicació de les regles d'ornamentació d'acord amb les exigències de les diferents èpoques i estils en el repertori dels instruments de corda polsada. L'evolució de la interpretació de l'instrument a través dels grans timplistes de la història. Estudi fonogràfic i bibliogràfic sobre la música tradicional canària i altres tendències relacionades amb aquesta. La memòria i el seu entrenament permanent i progressiu. La lectura a primera vista amb timble. La improvisació i la variació sobre melodies de tipus tradicional. Harmonia tradicional en el timble. Harmonia moderna en el timble. Estructures formals de cobles, tornades i solos.

Criteris d'avaluació.

1) Executar amb solvència, relaxació i qualitat sonora el repertori treballat tenint en compte els aspectes tècnics i musicals de la interpretació.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els esforços musculars indispensables que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per evitar tensions que condueixin a una pèrdua de control en l'execució, així com avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seves possibilitats.

2) Demostrar la capacitat auditiva adequada per percebre, de manera crítica i reflexiva amb el so propi, una afinació correcta i una interpretació de qualitat.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per cercar la millora de l'afinació i la qualitat del so instrumental mitjançant l'escolta activa i l'experimentació.

3) Demostrar capacitat per abordar individualment l'estudi i la interpretació de les obres del repertori, i solucionar autònomament dificultats generades dins del mateix estudi.

Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i la seva competència per emprendre l'estudi individualitzat, l'autocrítica i la resolució dels problemes que se li plantegin durant el seu treball diari.

4) Tocar en públic un programa compost d'obres de diferents èpoques i estils adequat al seu nivell, i demostrar capacitat comunicativa i qualitat artística.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i el grau de maduresa de la seva personalitat artística. Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumnat té del repertori del seu instrument i de les seves obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per aplicar els criteris estètics corresponents.

5) Aplicar correctament els coneixements estilístics adquirits a la interpretació dels diferents períodes històrics.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el grau d'assimilació i utilització dels diversos corrents estètics, estils musicals i pràctiques específiques d'intèrprets reconeguts.

6) Elaborar i desenvolupar petits estudis sobre la música tradicional, així com la seva evolució i reinterpretació.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat investigadora de l'alumnat així com valorar la seva implicació en el manteniment del patrimoni de la cultura tradicional del seu ambient més pròxim.

7) Interioritzar i aconseguir interpretar de memòria obres completes del repertori treballat. Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumnat té de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

8) Llegir al timble amb solvència partitures i tabulatures d'obres musicals no treballades abans.

Aquest criteri avalua la competència progressiva que adquireixi l'alumnat en la lectura a primera vista.

9) Mostrar progrés en la improvisació amb l'instrument en els exercicis i les obres que requereixin aquesta pràctica.

Aquest criteri avalua com l'alumnat se serveix progressivament de recursos i com els aplica de manera solvent a l'hora de fer passatges que requereixen la tècnica de la improvisació.

ANNEX II

Horari escolar mínim de l'especialitat de tiple en els ensenyaments professionals de música

Assignatura	Nombre de cursos	Total hores
Instrument o veu	6	180
Llenguatge musical.	2	120
Harmonia	2	120
Música de cambra / Cor / Conjunt	6	300

* Els alumnes i les alumnes han de fer com a mínim, durant els sis cursos que componen els ensenyaments professionals de música, 300 hores en el conjunt de les agrupacions especificades. Les assignatures de música de cambra i de cor s'han de cursar cadascuna un mínim de dos cursos acadèmics.